

Primorska banka od Opčin do Vipave

Sergio Stancich, predsednik uprave Zadrugne Kraške banke, o vipavski hranilnici

"Edino politično načelo, ki ga ima naša banka v 104 letih, je prav ohranitev našega slovenstva," poudarja Sergij Stancich, predsednik uprave Zadrugne kraške banke (ZKB) z Opčin. ZKB je preživela dve vojni, fašizem, leta Slovincem neprijaznega tržaškega vzdušja ... in danes mora Stancich na Primorskem poslušati, da je tujec. Odkar se ZKB poteguje za pridobitev večinskega deleža v Hranilnici in posojilnici (HiP) Vipava, skupina **malih delničarjev** svari pred tem, da hranilnica ne bi prišla v tuje roke. Pri takih izjavah se siceršnja bankirska zadržanost neha. *"To je neverjetno. Si nekateri sploh želijo padca meje tudi v glavah?"* je ogorčen.

ZKB se bo še naprej potegovala za združitev z vipavsko HiP, vztraja **Sergij Stancich**. *"Čez pet let bi lahko imeli razvito Primorsko banko s sedežem na Opčinah in s centrom za poslovanje v Vipavi,"* načrtuje.

Odločitev, kdo bo kupec večinskega deleža v hranilnici, bo padla v naslednjih mesecih. Lastnica deleža, Kmetijska zadruga Vipava, je v prvem krogu na mizo dobila dve zavezujoči ponudbi. ZKB, ki že ima približno desetodstotni delež v HiP, v tem krogu ni sodelovala. Notranji lastniki, ki imajo predkupno pravico, bodo zdaj na potezi.

► **Ste zamejski Slovenec in vodite zamejsko banko. Mali delničarji vipavske hranilnice in ajdovski župan Marjan Poljšak pa javnost svarijo pred vašim prevzemom HiP, češ da bo prišla v tuje roke. Vas to preseneča? Prizadene?**

"Moram reči, da me je celotno dogajanje že od lanskega leta dalje zelo presenetilo in razočaralo. To, da se nas, zamejce, upošteva

kot tujce, je res neverjetno. Še pred par dnevi sem zasledil izjavo omenjenega župana, da mora HiP ostati v primorskih rokah. Kaj pa smo mi? Mar sami sebi zanikamo lastno zgodovino? Nimam absolutno nič proti gospodu Poljšaku, strinjam se tudi z nekaterimi njegovimi stališči glede splošnih gospodarskih razmer. Na to zadevo pa imam čisto drugačne poglede. Če se v teh hudih kriznih trenutkih otepamo resnega sodelovanja, potem se našemu skupnemu prostoru ne obeta nič dobrega."

► **Od kod izvira ta strah pred Slovenci v Italiji?**

"Strah ponavadi izziva neznanost. V tem primeru pa nisem prepričan, da gre samo za to. Dejstvo, da je sedež naše ustanove v Italiji, po vsej verjetnosti moti in vzbuja posebne fantazije. Naša banka pa ohranja slovenske korenine vse od svoje ustanovitve, pred 104 leti. Prebrodili smo dve vojni, fašizem, čase, ko je v Trstu vladalo drugačno ozračje. Kljub temu poslušamo še ve-

dno na enak način, to je tako, da postavljamo ohranitev našega slovenstva za edino 'politično' načelo naše ustanove. Odprti smo prav vsem, ki izkazujejo do nas spoštovanje. Pomen logotipa ZKB, s katerim se predstavljamo v Trstu, Rimu, Vidmu, Trentu ... je dobro znan. Večkrat se vprašam, ali si nekateri sploh želijo dejanskega padca meje tudi v glavah. In grozno mi je takrat, ko opazim, da se nekateri ne zavedajo, da je roka, ki jim jo ponujajo na drugi strani meje, bratova roka!"

Nikogar ne bi poslali domov

► **Mali delničarji se bojijo predvsem tega, da bi ZKB hranilnico likvidirala. Je to treba narediti v primeru, da postanete večinski lastnik? Ne bi šlo brez tega?**

"Problem tiči predvsem v tem, da je ZKB zadruga, HiP pa delniška družba. Če ne bi bilo tako, bi se lahko enostavno pogovarjali o spojitvi dveh zadrug. Zakon določa, da kot zadrugna banka ne smemo pridobiti več kot 20-odstotnega deleža kake druge finančne ustanove. To pomeni, da je edini možen način sodelovanja spojitve z odkupom aktive in pasive HiP. S tem denarjem bi družba tudi izplačala vse delničarje po enaki ceni. Nekateri so instrumentalizirali besedo likvidacija, kot da bi se bančništvo na vipavskem prenehalo in bi mi kot 'novi lastniki' poslali sedanje uslužbenke domov ter

tja namestili naše. To ni res. Naš predlog vključuje potrditev sedanjega osebja kot tudi razvoj in širitev poslovanja sedanjih poslovalnic, kar bi verjetno privedlo do novih zaposlitev mladih strokovnjakov iz teh krajev. Želimo si skupen teritorialni razvoj, saj bi vse prebivalce in gospodarstvenike pozvali k včlanjevanju in poslovanju z novo čezmejno ustanovo. 'Novo' zaradi tega, ker bi bilo dejansko tako. Mnogi spregledajo dejstvo, da bi ta projekt popolnoma spremenil tudi nas in ne samo HiP. Tu mislim na sestavo uprave, strategijo in organizacijsko strukturo ter zelo verjetno tudi na samo poimenovanje ustanove. Zato trdim, da je ta projekt enkratna priložnost za skupni prostor."

► **Rok za zbiranje zavezujočih ponudb za nakup deleža HiP se je iztekel, zdaj boste na potezi notranji lastniki. Boste oddali ponudbo?**

"Da bi prišlo do nadaljevanja pogovorov, bi morali tudi nam dovoliti to, kar so že drugim - opraviti skrbni pregled. Sicer smo se lani glede pregleda že dogovorili in ga delno začeli, a, žal, je nato vodstvo banke vse skupaj blokiralo, kot da bi ta pregled pomenil prodajo hranilnice ... Dovolite mi, potek celotne zadeve je nad vse čuden. V medijih se, na primer, vedno omenja **male delničarje** HiP kot neko celoto, ki se zoperstavlja našemu projektu, kar ne drži. Nekateri mali delničarji se z našim pogledom stri-

njajo. To je bilo jasno tudi na zadnji skupščini. Poleg tega so nekatere ustanove, ki poslujejo na tem območju, javno podprle naš projekt, za kar se jim tudi javno zahvaljujem. Tudi zaradi tega bomo nadaljevali z našimi prizadevanji."

HiP potrebuje dodaten kapital

► Kaj HiP po vašem potrebuje za razvoj?

"Zagotovo v prvi vrsti potrebuje lastnika, ki bi opredelil bodočo vlogo banke na teritoriju, oziroma kaj konkretno teritorij potrebuje od banke. Po mojem mnenju hranilnica, kot je danes, nima perspektive, ker je kapitalsko šibka. Tudi če bi podvojili kapital, bi bila za današnje razmere premajhna. Gospodarske razmere v Vipavski dolini so še posebej hude; zaradi tega menim, da bi lahko prava, ustrezno kapitalizirana lokalna banka igrala koristno blažilno vlogo za potrebe podjetij in gospodinjstev. Take primere že poznamo v Italiji."

► Slovensko gospodarstvo pravzaprav ne pozna tipa *zadružne banke*. Je takšna organiziranost lahko tudi prednost, če bi ZKB postala večinski lastnik hranilnice? Kakšne sinergije pričakujete?

"Prepričan sem, da bi bilo zelo pozitivno za celotno območje - tu mislim na širši teritorij -, da bi uspeli ustvariti čezmejno banko. Podjetnikom in navadnim ljudem bi omogočala, da poslujejo in se nemoteno gibajo po teritoriju ter da imajo vsepovsod, na eni in drugi strani nekdanje meje, poslovalnico, ki jim stoji ob strani. To bi bilo nedvomno zelo pozitivno tudi z gospodarskega vidika. Trst je veliko mesto in obnem tržišče, ki je bilo že zgodovinsko tesno povezano z zaledjem. Ta 'zgodovinska' povezava bi lahko koristila vsem. Od padca meje se je pretakalo celo morje besed o sodelovanju in povezovanju območja - to bi bil resnično fantastičen primer."

Poleg tega slovensko gospodarsko okolje ne pozna oblike poslovanja in organiziranosti, kot jih imajo združne banke. Večkrat me vabijo v Slovenijo, da na raznih simpozijih in srečanjih predstavim našo organiziranost. Poslušalci so praviloma navdušeni nad vezmi, ki smo jih vzpostavili z ljudmi na našem območju poslovanja. Najpomembneje pa je, da pri nas ne gre le za besede, temveč za dejstva in dejanja."

Vsaka druga banka, ki bi odkupila večinski delež - to po mojem mnenju edina

prava rešitev -, bi prej ali slej absorbirala Hranilnico. Vipava bi verjetno postala ena izmed mnogih poslovalnic, kar je s podjetniškega vidika povsem racionalno in logično. Naša vizija pa je povsem drugačna. Prizadevamo si, da bi v kratkem času ustvarili nekaj novega, skupnega. In projekt je uresničljiv, manjka le dobra volja

nekaterih posameznikov. Čez pet let bi lahko imeli povsem razvito Primorsko banko s sedežem na Opčinah in s centrom za poslovanje v Sloveniji, v Vipavi. To si iz srca želim, ne le kot predsednik ZKB, temveč tudi kot prepričan Primo-rec."

KATJA GLEŠČIČ

Sergio Stancich: "To, da se nas, zamejce, upošteva kot tujce, je res neverjetno."